

Звіт Відділення біології АН ВО України за 2015 рік

У складі Відділення нараховується 24 академіки, два із них втратили зв'язок з Відділенням, проживаючи на анексованій території.

У звітному році академіки Відділення плідно працювали над вирішенням актуальних проблем сучасної біології, інтеграції наукових досліджень з науковцями зарубіжних країн, впровадженню результатів досліджень у виробництво, підготовкою наукових кадрів, пропагандою знань з біології та поліпшенням якості навчально-методичної літератури і адаптації навчального процесу до міжнародних стандартів.

За результатами досліджень, ними підготовлено і впроваджено у виробництво 22 науково-методичні розробки, виведено новий сорт рослин, опубліковано 8 монографій і 185 статей. Дані їх досліджень захищені 21 патентом, викладені в 73 доповідях на Всеукраїнських і міжнародних наукових конгресах, конференціях і семінарах.

Академіки Відділення у звітному році організували і провели 2 міжнародні наукові конференції, підготували 2 доктори і 13 кандидатів наук.

У 2015 році академіками Відділення опубліковано 12 підручників і 27 навчальних посібників, які відповідають міжнародним стандартам та 46 навчально-методичних рекомендацій, організовано і проведено Всеукраїнську олімпіаду студентів з біології. Вони 21 раз виступили у ЗМІ країни з пропагандою досягнень біології.

Академіки Відділення беруть активну участь у роботі спеціалізованих вчених рад, експертних рад міністерства освіти і науки України та окремих галузей народного господарства країни, співпрацюють з науковцями зарубіжних країн, міжнародними і Всеукраїнськими науковими товариствами, надають допомогу учасникам АТО.

Морфоструктуру онтоморфогенезу та модуси еволюції життєвих форм видів родини Губоцвіти флори України досліджував **акад. Берко Й.М.** Його дослідження використовуються у навчальній і науковій роботі. Й.М. Берко опублікував 3 наукові праці і 2 методичні рекомендації.

Акад. Галат В.Ф. досліджував особливості поширення, діагностики, лікування та профілактики токсоплазмозу тварин у нашій країні. Результати його досліджень використовуються у ветеринарній медицині. В.Ф. Галат є автором 2 підручників, 2 науково-методичних рекомендацій, 4 статей у зарубіжних виданнях, отримав патент, співпрацює з міжнародним товариством паразитологів.

Акад. Гаврилін П.М. займався дослідженнями з молекулярної імуноморфології, підготував кандидата наук, опублікував монографію, 5 методичних рекомендацій, навчальний посібник, розробив 4 навчальні програми для підготовки магістрів, отримав патент. Співпрацює з науковцями Республіки Білорусь, виступає у ЗМІ, надає благодійні грошові внески учасникам АТО.

Акад. Горальський Л.П. вивчав гістоархітектоніку тканин і органів у нормі та за дії іонізуючого опромінення. За результатами його досліджень розроблені ефективні методи утримання тварин на забруднених радіонуклеїдами територіях. Він підготував кандидата і доктора наук, опублікував 2 монографії, посібник, 8 статей, отримав патент.

Розробкою нових наукових підходів системного генетичного аналізу в розведенні та селекції худоби молочних порід, удосконаленням технологічної системи продуктивного використання вітчизняних та імпортованих генотипів в умовах Причорноморського регіону нашої країни займався у 2015 році **акад. Гиль М.І.** Результати його досліджень забезпечують підвищення продуктивності поголів'я тварин у племінних заводах південного і центрального регіонів України. Він організував і провів наукову конференцію і олімпіаду студентів з біології, отримав 2 патенти, опублікував 2 посібники, 6 статей, 11 наукових і навчально-методичних розробок, підготував 2 кандидати і доктора наук. М.І. Гиль нагороджений Почесною Грамотою міністерства аграрної політики та продовольства України.

Значний теоретичний і практичний інтерес для науки і практики мають дослідження **акад. Демидова С.В.** і його учнів про механізми реалізації адаптаційно-компенсаторних реакцій організму за умов розвитку різних патологій. С.В. Демидов опублікував 23 наукові праці і навчальний посібник.

Розробкою нанотехнологій лікарських препаратів для тварин та дослідженнями їх ефективності займався акад. **Засєкін Д.А.** з своїми учнями. Він отримав 5 патентів на які є запит виробництва, підготував одного кандидата наук, опублікував 4 посібники, 2 рекомендації і 13 наукових праць.

Акад. Захаренко М.О. та його учні продовжували розробляти технології зменшення викидів парникових газів у навколишнє середовище та розробляли нові композиції на основі сучасних форм мікроелементів та внутрішньоклітинних зондів. Дані їх досліджень використовують екологи і тваринники. М.О. Захаренко опублікував монографію, посібник, 5 статей, брав участь у міжнародній виставці "Агро – 2015".

Акад. Карповський В.І. та його учні досліджували вплив нервової системи тварин на імунну та антиоксидантну системи організму. В.І. Карповський підготував кандидата наук, є автором підручника і посібника, 12 наукових праць, організував і провів наукову конференцію.

Обґрунтування режимів рухової активності студентів з різним рівнем здоров'я вивчав у звітному році **акад. Магльований А.В.** Запропоновані ним режими рухової активності широко використовуються у фізичній підготовці студентів нашої країни. Визнання в нашій країні і за кордоном отримали праці акад. Магльованого А.В., присвячені історичним аспектам медицини України. Він бере активну участь в роботі наукових конференцій, які проводяться за кордоном, співпрацює з науковцями США і Польщі,

підготував кандидата наук, опублікував підручник, 13 наукових праць, 5 науково-методичних рекомендацій, отримав патент, постійно виступає у ЗМІ.

Акад. Мазуркевич А.Й. проводив дослідження з вивчення властивостей стовбурових клітин тваринного походження залежно від виду тварин-донорів та їх застосування при лікуванні хвороб тварин. За результатами досліджень він опублікував 17 наукових праць, 2 навчально-методичні рекомендації, отримав 2 патенти. А.Й. Мазуркевич надає консультативну допомогу спецлабораторіям, керує Всеукраїнським товариством ветеринарних патологів, співпрацює з зарубіжними вченими.

Дослідженням впливу біологічно активних речовин і мінеральних речовин на продуктивність перепелів займався з своїми учнями **акад. Ніщепенко М.П.** Результати досліджень впроваджені у птахівництво України. Він опублікував посібник, отримав 2 патенти, підготував кандидата наук, є автором 7 наукових праць.

Акад. Сорока Н.М. та її учні продовжували досліджувати поширення і діагностику найбільш небезпечних інвазійних хвороб свійських тварин і птахів. Вона опублікувала 6 наукових праць, отримала патент, є автором підручника і 2 навчальних посібників, підготувала 2 кандидати наук.

Акад. Скибіцький В.Г. з своїми учнями продовжував досліджувати кишковий збудник ієрсиніозу тварин. За результатами досліджень ним підготовлені та опубліковані 3 науково-методичні рекомендації. В.Г. Скибіцький опублікував 3 підручники, 2 навчально-методичні рекомендації, 4 наукові праці, є членом фармакологічної комісії при державній ветеринарній та фітосанітарній службі України.

Акад. Сиса П.С. (Польща) у звітному році продовжував досліджувати каріотип самців свійських ссавців. Результати його досліджень використовують співробітники селекційних установ Польщі.

Проблемою “Злочини проти життя та здоров’я особи” у звітному році продовжувала займатися **акад. Сибірна Р.І.** Результати її досліджень впроваджені у практичну діяльність Львівського регіонального фтизіопульмонологічного центру і Львівського НДІ епідеміології та гігієни. Вона опублікувала монографію, 5 статей і 12 методичних розробок, виступала у ЗМІ.

Акад. Томчук В.А. досліджував обмін ліпідів у новонароджених телят за патології органів травлення. Результати досліджень стали основою для розробки нових ефективних біопрепаратів, які використовують для лікування хворих тварин. В.А. Томчук отримав патент, опублікував 2 посібники, 6 статей, науково-методичні рекомендації, взяв участь у міжнародній виставці “Агро – 2015”.

Акад. Трокоз В.О. досліджував механізми впливу нервової системи тварин на реактивність їх імунної системи. Він підготував кандидата наук, опублікував підручник і посібник, 12 статей та 2 навчально-методичні розробки.

Морфофункціональну організацію апарату травлення птахів роду Сивкоподібні досліджувала **акад.Харченко Л.П.** Дані її досліджень

впроваджені в навчальну роботу біофаків багатьох вищих навчальних закладів країни. За звітний рік Л.П. Харченко опублікувала 7 наукових праць і 2 навчально-методичні розробки.

Акад. Хомич В.Т. і його учні продовжували досліджувати розвиток і ріст органів імуногенезу свійських птахів, що дало змогу встановити оптимальні строки їх щеплення проти вірусних і бактеріальних інфекцій. В.Т. Хомич опублікував 3 посібники, 5 наукових праць, 3 навчально-методичні розробки, отримав патент, активно працює у Всеукраїнському науковому товаристві АГЕТ і міжнародних товариствах морфологів.

Акад. Якубенко Б.Є. займався дослідженнями із вивчення флори і рослинності та екології. Він отримав авторське свідоцтво на сорт рослин, опублікував 8 наукових праць, підручник і посібник та 2 методичні розробки.

Акад. Яценко І.В. у звітному році продовжував розвивати новий напрям у ветеринарній медицині – ветеринарне право України. Результати його досліджень використовуються у судовій ветеринарній медицині, навчальній і науковій роботі. І.В. Яценко опублікував монографію, 21 статтю, 2 підручники і 7 посібників, отримав 6 патентів, відзначений Подяками ДДАЕУ і ХДЗВА.

Академік-секретар Відділення

Хомич В.Т.